

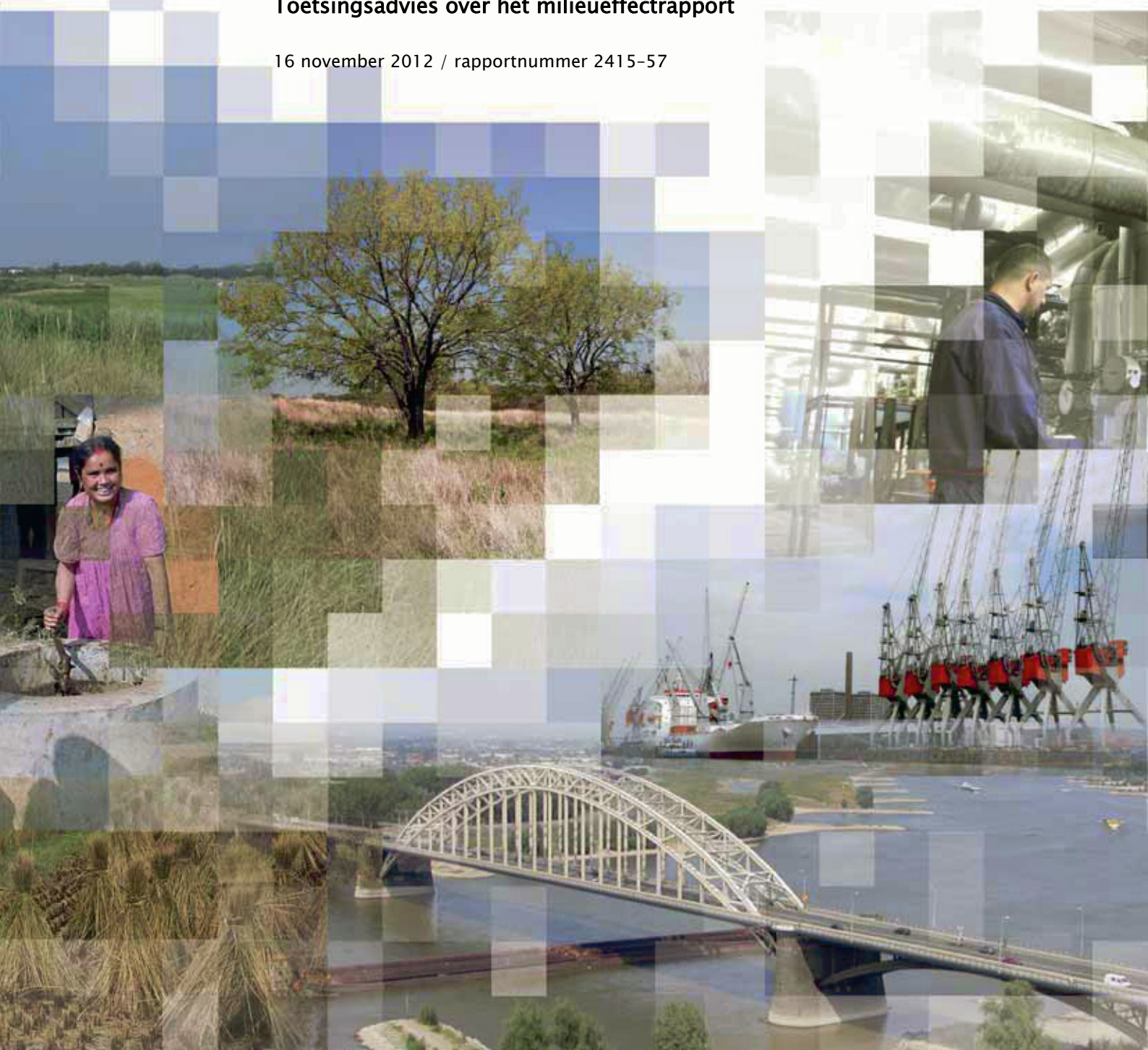

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Aanleg aardgastransportleiding Norg – Groningen (NorgroN) voor de capaciteitshandhaving aardgasproductie Groningen

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

16 november 2012 / rapportnummer 2415-57

1. Oordeel over het MER

De Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V. (hierna NAM) heeft het voornemen om een nieuwe aardgastransportleiding te realiseren. De geplande 48'' leiding heeft een lengte van circa 30 km en verbindt de ondergrondse aardgasopslag van de NAM te Langelo nabij Norg en het Groningen-gasveld bij het overslagstation in Sappemeer. Om de leiding ruimtelijk mogelijk te maken wordt een rijksinpassingsplan opgesteld. Daarnaast zijn vergunningen op grond van het Mijnbouwbesluit en de Waterwet (Ww) nodig. Voor de besluitvorming over het rijksinpassingsplan en de vergunningen wordt een gecombineerde plan/project-milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Het rijksinpassingsplan wordt vastgesteld door de minister van Economische Zaken (EZ) en de minister van Infrastructuur en Milieu (IenM). De rijkscoördinatierегeling¹ is van toepassing op het voornemen. De minister van EZ treedt op als coördinerend bevoegd gezag voor de vergunningen.

De Commissie voor de m.e.r. (verder de Commissie)² is van mening dat in het MER de essentiële milieu-informatie voor de besluitvorming aanwezig is.

Voor de EHS en Natura 2000-gebied Drentsche Aa zijn vooral de mogelijke effecten van verdroging relevant. In het MER wordt uitgegaan dat bij een waterstandverlaging van 0,9m geen aantasting zal optreden. Bij deze waterstandverlaging zijn volgens de Commissie niet zonder meer gevolgen door verdroging te voorkomen vanwege de voor verdroging gevoelige habitattypen en gelet op het risico dat de bemalingsduur niet beperkt is tot 14 dagen. De Commissie adviseert daarom om mitigerende maatregelen tegen verdroging in te zetten indien de grondwaterstandverlaging meer dan 0,25m bedraagt.

Het is niet duidelijk waar deze en andere maatregelen om gevolgen op natuur en landschap te voorkomen worden geborgd. De Commissie adviseert bij de besluitvorming duidelijk te maken hoe de noodzakelijke en gewenste mitigerende maatregelen geborgd worden.

In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht. In hoofdstuk 3 worden enkele aandachtspunten gegeven voor het vervolgtraject.

¹ De rijkscoördinatierегeling maakt het mogelijk dat de procedures voor het ruimtelijk besluit (rijksinpassingsplan) en de uitvoeringsmodule (vergunningen en ontheffingen) tegelijkertijd worden doorlopen.

² Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Meer projectgerelateerde informatie is te vinden op www.commissiemer.nl onder 'Advisering'. Het in juni 2010 uitgebrachte advies over de richtlijnen voor het MER is hier te raadplegen.

2. Toelichting op het oordeel

Eerdere inzet antiverdrogingsmaatregelen

De effecten op bodem en water zijn door aanleg van de pijpleiding over het algemeen beperkt. De kruisingen en leidingstrekkingen zijn systematisch en in voldoende detail gedocumenteerd. Ook de invloed van de bemalingen is voldoende uitgewerkt. Het MER en de Passende beoordeling beschrijven de mogelijke gevolgen en noodzakelijke mitigerende maatregelen correct.

Voor de EHS en Natura 2000-gebied Drentsche Aa zijn vooral de mogelijke effecten van verdroging relevant. In de Passende beoordeling³ wordt ten aanzien van de passage bij de Drentsche Aa gesteld dat mogelijke negatieve effecten volledig kunnen worden gemitigeerd. De mogelijkheden tot mitigatie zijn duidelijk beschreven. Met retourbemaling zijn de gevolgen van verdroging te voorkomen. Als uitgangspunten voor inzet van deze maatregel wordt een grondwaterstandverlaging van 0,9m aangegeven bij een bemalingsduur van maximaal 14 dagen. Het gaat hier echter onder andere om het habitatype trilveen waarvan de grondwaterspiegel over het jaar heen vrij dicht onder het maaiveld staat. Uit onderzoek blijkt dat trilveen een verlaging tot 0,25m kan verdragen.⁴ Bij een waterstandverlaging van 0,9m zijn volgens de Commissie niet zonder meer (permanente) gevolgen door verdroging te voorkomen.

3. Aandachtspunten voor het vervolgtraject

3.1 Aansluiting bij Langelo

In het MER en het ontwerp- Rijksinpassingsplan wordt de aansluiting bij de ondergrondse gasopslag bij Langelo op zich juist beschreven. Het kaartmateriaal is echter niet altijd in overeenstemming daarmee. Diverse kaarten geven twee verschillende aansluitingen weer. Dit is een aandachtspunt bij het lezen van het MER.

- De Commissie adviseert om voor het Rijksinpassingsplan het kaartmateriaal in overeenstemming te brengen met de tekst van het voorkeuralternatief.

³ Pagina 35 bijlage Passende beoordeling.

⁴ Zie Profieldocument Overgangs- en trilveen (H7140) van het ministerie van EZ waarin als kwaliteitseis voor de vochttoestand 'zeer nat' is aangegeven. Bij de ecologische vereisten is aangegeven dat de "GVG 10 tot 25 cm -maaiveld" kan zijn.

3.2 Externe Veiligheid

Het MER maakt duidelijk dat voor externe veiligheid het plaatsgebonden risico voldoet aan de normen uit het Besluit externe veiligheid buisleidingen. Voor het groepsrisico geldt dat nergens sprake is van een overschrijding van de oriëntatiewaarde. Voor de groepsrisicoberekeningen is alleen gerekend met bestaande (beperkt) kwetsbare objecten. Geprojecteerde objecten zijn daarbij niet in beschouwing genomen. De verwachting is echter niet dat, indien tevens de geprojecteerd (beperkt) kwetsbare objecten worden beschouwd, het groepsrisico significant zal toenemen. Ook dan blijft het groepsrisico ver beneden de oriëntatiewaarde. De Commissie beschouwt de informatie voldoende voor het Rijksinpassingsplan.

3.3 Cultuurhistorie

In het MER wordt in paragraaf 5.5.3 aangeven dat aantasting van cultuurhistorische elementen zoals houtwallen verminderd kan worden door plaatselijk de breedte van de werkstrook te verkleinen. Het MER noch het ontwerp-Rijksinpassingsplan geven echter aan waar deze maatregel wordt toegepast.

- De Commissie adviseert bij de besluitvorming aan te geven waar, om aantasting van cultuurhistorische objecten te verminderen, de breedte van de werkstrook wordt verkleind.

3.4 Borging mitigerende maatregelen

In het MER en de bijbehorende bijlagen zijn mitigerende maatregelen beschreven om gevolgen op natuur en landschap te voorkomen. Het gaat dan onder andere om noodzakelijke maatregelen om aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden te voorkomen (zie ook paragraaf 2.1 van dit advies), overtredingen van de Flora- en faunawet⁵ te voorkomen en maatregelen waar in en paragraaf 3.3 van dit advies aandacht voor wordt gevraagd. Deze maatregelen worden in het ontwerp-Rijksinpassingsplan niet allemaal geborgd.^{6, 7}

- De Commissie adviseert bij de besluitvorming de noodzakelijke en gewenste mitigerende maatregelen te borgen.

⁵ Volgens de Commissie kan met de voorgestelde mitigerende maatregelen wezenlijke invloed op de soorten voorkomen worden.

⁶ Bijlage 1 van de toelichting beschrijft een aantal (noodzakelijke) maatregelen. In de regels worden alleen gebruiksbeperkingen voor Archeologie opgenomen.

⁷ Borging die onder andere noodzakelijk is volgens artikel 19j Natuurbeschermingswet 1998.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: Nederlandse Aardolie Maatschappij BV (NAM), Ministerie van Economische Zaken (EZ) en Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM).

Bevoegd gezag: Minister van Economische Zaken (EZ) (coördinerend) en Minister van Infrastructuur en Milieu (IenM) voor het rijksinpassingsplan

Besluit: vaststellen rijksinpassingsplan, vergunningen op grond van het Mijnbouwbesluit

Categorie Besluit m.e.r.: D8.2

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie D8.2 en het Mijnbouwbesluit en Passende beoordeling.

Activiteit: aanleg aardgastransportleiding

Bijzonderheden:

Voor de EHS en Natura 2000-gebied Drentsche Aa zijn vooral de mogelijke effecten van verdroging relevant. De Commissie adviseert daarom om eerder mitigerende maatregelen tegen verdroging in te zetten. Om de gevolgen op natuur en landschap te voorkomen adviseert de Commissie bij de besluitvorming duidelijk te maken hoe de noodzakelijke en gewenste mitigerende maatregelen worden geborgd.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Staatscourant van: 31 maart 2010

ter inzage legging startnotitie: 1 april 2010 tot en met 12 mei 2010

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 29 maart 2010

richtlijnenadvies uitgebracht: 3 juni 2010

inhoudseisen vastgesteld: juni 2010

kennisgeving MER in de Staatscourant van: 13 september 2012

ter inzage legging MER: 14 september 2012 tot en met 25 oktober 2012

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 12 september 2012

toetsingsadvies uitgebracht: 16 november 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

drs. B.F.M. Beerlage (werkgroepsecretaris)

ir. A.J. Pikaar

dr.ir. F. Schokking

dr. D.K.J. Tommel (voorzitter)

dr. N.P.J. de Vries

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies :

- Milieueffectrapport Aardgastransportleiding Norg – Groningen (NorgroN)
B02052.000035, 1 augustus 2012
- Ontwerp Rijksinpassingsplan Aardgastransportleiding Norg – Groningen (NorgroN)
850.15.02.00.00, 1 augustus 2012
- Brandveiligheidsrapport, externe veiligheid, Brandveiligheidsanalyse hoge druk gasleiding / waterwinlocatie De Groeve, 15 januari 2011

De Commissie heeft kennis genomen van één zienswijze die zij tot en met 13 november 2012 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Aanleg aardgastransportleiding Norg – Groningen
(NorgroN) voor de capaciteitshandhaving
aardgasproductie Groningen

ISBN: 978-90-421-3617-5

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

